

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

FOLKLORSHUNOSLIK NAZARIYASI
fanining

O'QUV DASTURI (SILLABUSI)

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi: 230 000 – Tillar

**Magistratura
mutaxassisligi:** 70230103 – Folklorshunoslik va dialektologiya

Fan/modul kodi 302 FN 9		Fan/modul turi majburiy		Ta'lim tili o'zbek		Ishlab chiqilgan o'quv yili 2022/2023							
Semestr	Har bir semestrdagi modulning nomi	ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari	Jami:	O'quv masbg'ulotlari (soat)						Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
					ma'ruza	seminar	amaliy	laboratoriya					
1	O'zbek folklori	5	4	60	30	0	30	0	90	150			
2	O'zbek folklori	5	4	60	30	0	30	0	90	150			
	Jami:	10	4	120	60	0	60	0	180	300			

I. FANNING MAZMUNI

Fanni o'qitishidan maqsadi – folklorshunoslikning nazariy asoslarini yanada chuquiroq o'rGANISH, shuningdek, o'zbek folklorshunosligida yetakchi bo'lgan ilmiy yo'nalishlarni dunyo folklorshunostiga bilan qiyosiy o'rGANISHDAN iborat.

Fanni o'qitishning vazifalari quyidagicha belgilash mumkin:

- o'zbek folklorshusoligidagi eng yetakchi mavzular tizimini yaxlit holda o'rGANISH;
- o'zbek folklori materiallarni qiyosiy folklorshunoslik asosida tadqiq etish va ular haqida magisrtlarga ilmiy bilimlarni berish;
- folkloragi deston janri tarkibi va unda badiiyatning o'ziga xos namoyon bo'shish yo'llarini ko'rsatish;
- mifologik tafakkur barcha san'at turlarining asosi ekanini, mifologik tasavvurlar bilan bog'liq bilimlar va badiiy obrazlarning ramziy timsoliy ma'notarini talabalar ongiga singdirish;
- xalq nastri va qu'shiqlarida mifologik sujet, obraz va unsurlarning badiiy estetik sathda namoyon bo'shish yo'llarini ko'rsatish;
- o'zbek folklori va yozma adabiyot namunalarini qiyoslash orqali folklor san'atiga xos bo'lgan tushunchva tasavvurlar, poetik tafakkuming yozma adabiyotda ko'chib o'tishi omillarini ilmiy asosda ko'rsatish va ularning xalqimiz madaniy meroсиda tutgan o'mi haqida ma'lumot berish.

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKILLANADIGAN KASBIY KOMPETENSIYALAR

Fanni o'zlashtirish natijasida magistrant:

- folklorshunoslik nazariyasi, folklor janrlari, xalq og'zaki ijodi genezisi va tarixiy taraqqiyoti, janrlar va ularning xususiyatlarni aniqlash, janrlararo munosabat mezonlarini belgilash, adabiyot va folklor munosabati haqidagi *bilimga ega bo'shish*;
- xalq og'zaki ijodining sinkretik san'at ekanligini, boshqa san'at turlaridan farqli jihatlarini ko'rsatib berish; o'zbek folklorining tarixiy taraqqiyot bosqichlarini, O'zbekiston mustaqillikka erishgandan so'ng xalq og'zaki ijodi davlat maqomiga erishganligi, shuningdek, folklor namunalarini tahlil qilish, ularni xalq orasidan yig'ish va tasniflash *ko'nikmasini* hosil qilish;

- talabalar o'zbek folklorshunoslik nazariyasining jahon folklorshunosligi mero'sida munosib o'mini anglashi va baholash *malakulariga ega bo'lishi kerak*.

3. O'QUV FANT O'QITILISHI BO'YICHA USLUBIY KO'RSATMALAR

Ta'llim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdirmotlami qilish;
- individual loyihalor;

jamea bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

4. TALABALAR KREDITLARNI OLIŞI TARTIBI

Talabalarning bilimini baholash tartibi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'llim vazirining 2018-yil 9-avgustdag'i 19-2018-sod buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'llim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida belgilanadi.

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: O'tilgan mavzular asosida test yoki yozma ish shaklda o'tkaziladi.

Yukuniy nazorat: Semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha yozma ish yoki test shaklda o'tkaziladi.

Izoh: Oraliq nazorat turi har bir fan bo'yicha fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 martagacha o'tkazilishi mumkin.

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari mohatqa olinadi.

Nazoratlarning o'tkazilishi muddatlari muyyan o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tashkil etiladi.

2. Talabalarning bilimi baholash mezonlari:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 5 (a'llo) baho;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 4 (yaxshi) baho;

talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodaish oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 3 (qoniqarli) baho;

talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda – 2 (qoniqarsiz) baho bilan baho lanadi.

5. O'QUV MASHQ'ULOTLARI VA MUSTAQIL TALIM QISMASI

1. Ma'reza mashq'ulotlari

No	Ma'reza mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Saat
		I-semestr	
1.	Mustaqillik davri o'zbek folklorshunosligi. Folkloarning o'ziga xos xususiyatlar	<p>Mustaqillik davrida milliy manaviyatimiz hamda qadriyallarimizga berilgayotgan yuksak etibor, folklor milliy manaviyatimizning asoslaridan biri ekanligi atroficha yoritib beriladi. Mustaqillik davrida o'zbek folklorshunosligi yangi bir bosqichga ko'tarilganligi, xalq ijodi namunalarini yozib olish, tasniiflash, chop etish va tadqiq etishda erishilayotgan yutuqlar, o'zbek folklorshunosları olib borayotgan ishlarning xorijlik olimlar tomonidan etirof etilishi borasidagi ma'lumot va tushunchalar beriladi.</p>	2
2.	Folkloarning o'rjasidagi tarixi	<p>O'zbek folklorshunosligi Janining yuzaga kelishiga asos bulgan ilk manbalar Narshaxiy, Maximud Kosigariy kabi olinmlarning asarlaridagi ilk folkloristik kuzatishlarning bu yo'nalishning kelib chiqishiga asos b'o'lganligi. Folklorshunoslik tarixi va uning tarraqqiyot bosqichlari. Har bir davming o'ziga xos belgilari.</p> <p>Folklor asarlarning ilk bor adabiy, tarixiy va ilmiy manbalarga kiritilishi. «Buxoro tarixi», «Devonu lugottit turk» kabi manbalardagi folklor yozuvlarining ilmiy tahlili. «Qissai Rabguziy»dagi afsona va rivoyatlar.</p>	2
3.	Folklorshunoslik maktablari va metodlari	<p>Dunyo folklorshunosligi tarixida mifologik matabning shakllanish tarixi, manbalarini va o'ziga xos tarraqqiyot yo'lli. Mifologik matabning asosiy yo'nalishlari. Mif va uning folklorshunoslar tomonidan talqin qilinishi. Mifologik tasavvur va badiiy tafakkur. Mifologiyaning tabiatini, tarkibi va uning insoniyat tafakkuri rivoyidagi roli. Mifologik matabning asosiy yutuqlari, ularning nazariy qarashlaridagi ilg'or yo'nalishlari va ba'zi bir ilmiy chalkashliklar. Yevropa va rus folklorshunosligida mifologik matab nazariyalarining talqini. Jahan folklorshunosligi tarixida mifologik matabning tutgani o'mi.</p>	2
4.	Folklorshunoslik metodlari	<p>Folkloarning tadqiq etuvchi ko'plab metodlar, jumladan tarixiy qiyosiy metod, biografik metod, strukturnal, lingvopoetik metod va ruhiy tahsil metodlari xususida ma'lumot va tushunchalar beriladi. Har bir metodning folklor matnini tadqiq etishdagagi o'ziga xos yo'lli va uslubi, yutuq va kamchiliklari, har bir metodning xalq ijodining u yoki bu janrning tadqiq etishdagagi afzalliklari, bugungi o'zbek va dunyo folklorshunosligi tomonidan qo'llanilayotgan yetakchi metodlar to'g'rsida tushuncha beriladi.</p>	2
5.	Folkloarning tur va janrlarga bo'linishi	<p>Badiiy ijod namunalarining tur va janrlarga bo'linishi, lirik, epik, dramatik turalarning o'ziga xos jihatları, turli janrlarga bo'linishi, har bir janarning o'ziga xos xususiyati, folkloragi tur va janrlarning yozma adabiyot namunasi bilan o'xshash va farqli jihatları haqida tushuncha beriladi. Tur va janr asarning qaysi adabiy turga taalluqliligi, hajmi va obrazlarning qurilishi usuli (ramziyligi, majoziyligi, hujjaligigi) bilan belgilanadi. Ma'lumki, hayotiy materialning tasvirlash xarakteri, badiiy asar asosida yotadigan konflikt xarakteri va uning hal etilishi, vogeza bayonining kim tomonidan</p>	2

		olib borilishiga qarab badiiy asarlар uch katta turga bo'linib tahlil etiladi.	
6.	Folklorda motiv va syujet	Folklor asarlari strukturasida motiv va syujettlar muhim o'rinni tutadi. Motivlar o'zaro birikib, syujetlarni hosil qiladi. Ayni paytda motivlar folklor asarlari tutgan o'mi va ahamiyatiqa qarah harqaror va nabarqaror motivlarga bo'linishi, ularning asar strukturasida tutgan o'mni, janriy xususiyatlari xususida bilim va tushuncha beriladi.	2
7.	Folklor asarlari strukturasi	Folkloarning yirik janri hisoblangan doston va ertaklar strukturasi boshlama, vogeler rivoji, kulminatsiya, yakun - xotima bilan alohida ajralib turadi. Boshlamalar ertak va dostonlarda an'naviy qolip holatiga kelgan. Boshlarnalar odatda tugun vazifasini o'taydi va voqejar rivojini yuzaga keltiradi. Vogeler rivoji esa o'z navhatida keyingi voqejar rivoji hamda kulminatsion vogeler uchun zamin vazifasini o'taaydi. Folklor asarlarining xotimasi qismi albatta yaxshilik bilan tugaydi. Xuddi boshlama kabi xotima qismi ham an'naviy qolip holatida keladi. Bu holat esa folklorga xos bo'lgan xususiyat va o'ziga xoslikni belgilab beradi.	2
8.	Epos va uning ilmiy o'rGANIsh muammlari	O'zbek folklorshunosligidagi xalq dostonlarini ilmiy o'rGANishga bagishlangan asarlari tahlili. X.Zarifov, M.Afzalov, T.Mirzayev, M.Saidov, M.Murodov, A.Kdxxorov kabi olmuanining eposshunoslikka oid ilmiy asarlari	2
9.	«Alpomish» dostoni variant va versiyalarining qiyosiy o'rGANIshshi	“Alpomish” dostonning Fozil Yo'Idosh o'g'li, Berdi baxshi, Po'lkan va Ergash Jumanbulbul o'g'li kabi variantlar boshqa ijro namunalari bilan o'zaro qiyosanadi. Mazkur doston variantlarning o'rGANIshshi masalasi tahlil etiladi.	2
10.	«Alpomish» dostonining qiyosiy o'rGANIshshi	“Alpomish” va “Dada Qu'rquq kitobi”dagi motivlar qiyosan tadqiq etiladi. “Alpomish” va “Odissey” o'rtaсидagi o'xshashliklar ko'rsatiladi.	2
11.	«Go'ro'g'li» turkum dostonlarining qiyosiy o'rGANIshshi	“Go'ro'g'li” dostonining O'zbekistonda yuzdan oshiq variantlari mavjud. Bu variantlar dostonning asosiy qahramoni Go'ro'g'li yoxud u asrab olgan farzandlari haqida. Bu variantlar yurtimizning har bir dostonchilik maktabida o'ziga xos tarzda kuyylanadi. O'lkanimizning janubiy dostonchilik maktabi vakillari kuylagan “Go'ro'g'li” bilan Xorazm baxshilarini tezonidan kuylangan doston o'rtaaside ma'lum o'xshashlik va farqliklari ilmiy asoslab beriladi. “Go'ro'g'li” dostonining o'zbek variantlari qiyosiy tadqiq etiladi.	2
12.	«Rustamxon» turkumligining qiyosiy o'rGANIshshi	“Rustamxon” va “Murodxon” dostonlari bugungi kun folklorshunosligi tataqlardan kelib chiqib atroficha tahlil etiladi.	2
13.	Epos va marosim folklorining qiyosiy o'rGANIshshi masalalari	Epos va marosim haqida so'z kelganda, mutaxassislar ulami bir-biriga bog'lab turuvchi eng muhim jihatni eposning xalq ijodining spetsifik namunasi sihatida marosim va marosim folklori bilan bevosita aloqadorligida ko'rishadi.	2
14.	Eposda tug'ilish motivi	«Alpomish» dostonida qahramon – alpning tug'ilishi ilohiy xususiyat kasb etadi. Ilohiy tug'ilish folkloridagi yetakchi motivlardan biri bo'lib, bir necha bosqichlardan iborat. “Alpomish” dostoni misolida folkloridagi tug'ilish motivi qiyosiy tadqiq etiladi.	2

15.	Epik ijodda ko'makchi qahramon masalasi	Xalq dostonlari matni tahlili misolida epik ijoddagi ko'makchi qahramonlar tadqiq etiladi.	2
Jami		30	
II semestr			
1.	Epik janrlar va ularning qiyosiy o'rganilishi masalalari	Olimlar shun paytga bu janrn besh turga: qahramonlik, romanik, jangnomha, kitobiy va tarixiy dostonlarga bo'lib tadqiq etib keladi. Biroq, so'nggi yillarda olib borilgan izlanishlar, matnlar tahlili bu tasnif tahliliga muhtoj ekanligini ko'rsatadi. Yangi talab va kelingan nazariy xulosalar asosida doston janri yangidan tasnif etiladi.	2
2.	Romanik va "Oshiq turkum" dostonlari	Xorazm dostonlari tarkibida "Oshiq" turkum dostonlari alohi'da ajralib turadi. Ushbu turkumga mansub dostonlarining o'ziga xos tabiat o'rganilib, bu tip dostonlarning asosiy syujet ko'rinishlari va yetakchi motivlari qiyosiy tadqiq etiladi.	2
3.	Eposda yetakchi obrazlar tahlili	Turli xil sabablar tuftayli parchalanib ketgan millat og'ir sinovlardan so'ng yana qayta birlashishi, oila baxti, miflatning, yurtning or nomusi, shona-shavkati uchun kurash; yosh avlodni mard-jasur va komil inson qilib tarbiyalash «Alpomish» episoming bosh g'oyasini tashkil etadi. Bu bosh g'oya esa birinchi navbatda dostonligi Alpomish. Qalqirg' och, Barchin kabi obrazlar orqali taramum etiladi. "Alpomish" dostoni misolida dostonlarimizda keluvchi yetakchi ayol obrazlari qiyosiy tahlil etiladi.	2
4.	Folklorda mifologik obrazlar va ularning qiyosiy talqini	O'zbek folkloridagi dev obrazlari misolida mifologik obrazlar xos bo'lgan yetakmi tamoyillar yoritib beriladi.	2
5.	Qiyosiy folklorshunoslik fanining mazmunun mohiyati va nazariy asostari	Qiyosiy folklorshunoslik fanining mazmun va mohiyati, predmetning maqsad, vazifalari, metodologiyasi haqida atroficha tushuncha beriladi. Folklor materiallari qiyosiy metod asosida tahlil etiladi.	2
6.	O'zbek xalq nasrining o'rganilishi	Har qanday nazariy xulosa janrlar tahlili orqali yuzaga kelar ekan, xalq nasriga oid janrlar tahlili bugun uchun zarur bo'lgan nazariy xulosalarga kelinadi.	2
7.	O'zbek xalq ertaklarining qiyosiy o'rganilishi	Turli dunyoqarashni ifodalab, rang-barang motivlardan ta'shkil topgan o'zbek ertaklari matni atroficha qiyosiy tahlil etiladi.	2
8.	Folklordagi tush motivi va uning qiyosiy o'rganilishi	Folklordagi tush motivi boshqa motivlarni bilan qiyosiy tadqiq etiladi va asar strukturasi, badiiyatini ochib berishdagi o'mi atroficha yoriltiladi.	2
9.	O'zbek xalq qo'shiqlarining o'rganilishi	Ushbu ma'ruza doirasida o'zbek xalq qo'shiqlari va unga xos xususiyatlar, tasnifi masalalari talabalarga tushuntirib beriladi	2
10.	Xalq qo'shiqlarini tarixiy asoslariga ko'ra tekshirishlar	O'zbek xalq qo'shiqlari matni qatlamida saqlanib kelayotgan turl davrga oid mifologik tasavvurlar qiyosiy tahlil etiladi.	2
11.	Folklorda terma janri va uning tahlili	O'zbek folkloridagi baxshilar tomonidan ijro etib kelingan termalar qiyosiy tahlil etiladi.	2

12.	O'zbek xalq maqollarining tasnifi va o'r甘ilishi	O'zbek xalq maqollarining variantliligi, tasniflari va badiyati masalalari qiyosiy tadqiq etiladi.	2
13.	Folklor va yozma adabiyotning qiyosiy o'r甘ilishi	«Farhod va Shirin», «Layli va Majnum», «Bahrom va Gulandom», «Yusuf va Zulayho», xorazm dostonchligidagi «Tohir va Zuhra», «Malikai Dilorom» dostonlari misolida epik janr va yozma adabiyot munosabati maslesi tahlil etiladi.	2
14.	Ruhiy tahlil metodi	Folklordagagi ertak va doston janri misolida mazkur motiv atroficha tahlil etiladi.	2
15.	Epos va roman	“O'ikan kunlar” romanı tahlili misolida xalq dostonları, epos va roman o'rtaсидаги муshтарак xususiyatlar tahlil etiladi	2
	Jami:	30	
	Umumiy	60	

2. Amaliy mashg'ulotlar

Nº	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soat
I semestr			
1.	Xalq og'zaki ijodining o'ziga xos xususiyatlari tahlili	Matni orqali mohiyat ochiladi	2
2.	Turkiy miflar va ularning boshqa janrlariga ta'siri	Qiyosiy tahlil	2
3.	Marosim folklori namunalari badiyallari va ularning tahlili	Badiyl matni tahlili	2
4.	Dostonlarda nasr va nazmning baravar kelishi va ularning xos xususiyatlari	Nazm va nasr, uslub	2
5.	O'zbek xalq dostonlarida qahramonga yordam beruvchi pir va eran obrazlari	Homyi obrazlari	2
6.	“Kuntug'mish” dostoni tahlili	Asar matnini tahlil qilish	2
7.	Dostonchilik maktabları va ularning an'anaları	An'ana va qadriyatlar silsilasi	2
8.	Sehrli ertaklar va ularning tahlili	Asar matni tahlili	2
9.	“Alpomish” dostoni tahlili	Asar matni tahlili	2
10.	“Go'ro'g'lining tug'ilishi” dostoni tahlili	Asar matni tahlili Asar matni tahlili	2
11.	Marosim qo'shiqlari ijob o'mi va badiyatu	Asar matni tahlili	2
12.	“Malikai Ayyor” dostoni tahlili	Asar matni tahlili	2
13.	Bolalar qo'shiqlari	Asar matni tahlili Asar matni tahlili	2
14.	Latifa, lof va askiya janrlari na'munalarini tahlili	Asar matni tahlili	2
15.	Lirik qo'shiqlardagi ramziylik	Obrazlilik, ramz, timsol	2
	Jami		30
II semestr			
1.	Dostonlardagi ko'makchi qahramonni tahlil eting	Asar matni tahlili	2
2.	Xalq dostonlarini tasnif qilib bering	Dostonlar tasnifi borasidagi tadqiqotlar tahlili	2
3.	Romanik va “Oshiq turkum” dostonlari matnini tahlil eting	Asar matni tahlili	2
4.	Dostondagi yetakechi obrazlarni tahlil qilng	Asar matni tahlili	2
5.	Folklor asarlaridagi mitologik obrazlarni tahlil qilng	Asar matni tahlili	2
6.	Qiyosiy folklorshunoslikka oid matnini tahlil eting.	Asar matni tahlili	2
7.	O'zbek xalq nasrini tasniflab bering	Xalq nasri janrlari tahlili	2
8.	O'zbek xalq ertaklari matnini qiyosiy o'r甘aning	Asar matni tahlili	2
9.	Epik asardagi rush motivini tahlil qilng	Asar matni tahlili	2
10.	O'zbek xalq qo'shiqlarini tasniflab bering	Xalq qo'shiqlari tasnifi masalasi	2

13	Xalq qo'shiqlarini tarixiy asoslarini misollar asosida tahlil etish	Asar matni tahlili	2
12.	Folklorda terma janriga oid matnni tahlil qilish	Asar matni tahlili	2
13.	O'zbek xalq magollarini misollar asosida tahlil etish	Asar matni tahlili	2
14.	Folklor va yo'zma adabiyotning qiyosiy o'rganilishiga misollar keltirish	Asar matni tahlili	2
15.	Ruhiy tahlil metodi asosida matnni tahlil qilish	Asar matni tahlili	2
Jami:		30	
Umumiy		60	

3. Mustaqil ta'lim:

No	Mustaqil ta'lim mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Saat
I semestr			
1.	Mustaqillik davriga oid xalq dostonlarini o'qish.	Dostonlar o'qish	4
2.	Folklor tarixiga oid ilmiy asarlarni o'qish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahli qilinadi	4
3.	Folklorshunoslik maktabları oid ilmiy tadqiqot bilan ishlash.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahli qilinadi	4
4.	Folklorshunoslik metodlariga oid ilmiy adabiyotlar bilan tanishish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahli qilinadi	4
5.	Folklor matnnini tur va janrlarga bo'lib tahlil etish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahli qilinadi	4
6.	Epik matndagi motiv va syujetlarni tahlil qilish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahli qilinadi	4
7.	«Alpomish» dostoni strukturasini tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
8.	Hozirgi zamonda yaratilgan doston matnni tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
9.	«Alpomish» dostoni variantlari bilan tanishish.	Asar matni tahlili	4
10.	«Alpomish» va «Odessiya» dostonsh matnni o'qish.	Asar matni tahlili	4
11.	«Go'ro'g'li» turkum dostonlari matnni o'qish.	Asar matni tahlili	4
12.	«Rustamxon» turkumiga oid doston matnni o'qish.	Asar matni tahlili	4
13.	«Alpomish» dostonidagi marosmlarni tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
14.	Ertak matnidagi tug'ilish motivi tahlili.	Asar matni tahlili	4
15.	«Alpomish» dostonindagi ko'makchi qahramonlarni tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
16.	Qaharonmlik, romanik va kitobiy doston matni bilan tanishish.	Asar matni tahlili	4
17.	Xorazm "Oshiq turkum" dostonlari matni bilan tanishish.	Asar matni tahlili	4
18.	Dostonlardagi yetakchi obrazlar tasnif etish.	Asar matni tahlili	4
19.	"Kuntug'mush" dostoni variantlari matnni qiyostash.	Asar matni tahlili	4
20.	"Dall" dostonidagi epik formulalarni qiyostash.	Asar matni tahlili	4
21.	"Alpomish" dostoni muqaddimasini tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
22.	Xorazm "Go'ro'g'li" turkum dostonlari matnni tahlil qilish.	Asar matni tahlili	6
Jami:		90	
II semestr			
1.	"Malla savdogar" dostoni variantlarini qiyoslash.	Asar matni tahlili	4
2.	"Oltin qobeq" dostonidagi yetakchi motivlarni tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4

3.	Folklorda mifologik obrazlar mavjud matnni tahlil qilish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahlil qilinadi	4
4.	Qiyosiy folklorshunoslik fanning mazmun mohiyatini matn asosida yoritib berish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahlil qilinadi	4
5.	Doston va ertaklardagi motivlarni o'zaro qiyoslash.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahlil qilinadi	4
6.	"Alpomish" dostoni va "O'tkan kunlar" romanidagi etakchi obrazlarni qiyoslash.	Asar matni tahlili	4
7.	O'zbek xalq nasri matnlarini o'rganish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahti qifinadi	4
8.	O'zbek alsona va rivoyatlari matnnini qiyosiy tadqiq qilish.	Asar matni tahlili	4
9.	O'zbek xalq ertaklari matnnini qiyosiy o'rganish.	Asar matni tahlili	4
10.	O'zbek shehrli ertaklari matnni tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
11.	Folklorda tush motiviga oid matnni tahlil etish.	Asar matni tahlili	4
12.	O'zbek xalq qo'shiqlari matnnini tahlil etish.	Asar matni tahlili	4
13.	Xalq qo'shiqlaridagi shomontikk oid matn tahlili.	Asar matni tahlili	4
14.	"Oq olma" o'zbek xalq qo'shiqlari to'plamidagi matnlarni tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
15.	Marosim folkloriga oid materiallarni tahlil qilish.	Mavzuga doir ilmiy tadqiqotlar tahlil qilinadi	4
16.	Terma matni bilan tanishish.	Asar matni tahlili	4
17.	Zamonaviy temalar matnni qiyosiy tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
18.	O'zbek xalq magollarini o'qish	Asar matni tahlili	4
19.	O'zbek xalq magollarini turkiv xalqlar maqollariga qiyoslash	Asar matni tahlili	4
20.	Farhod va Shirin dostonini o'qish.	Asar matni tahlili	4
21.	«Alpomish» dostoni matnni ruhiy tahlil metodi asosida tekshirish.	Asar matni tahlili	4
22.	«O'tgan kunlar» romanini tahlil qilish.	Asar matni tahlili	4
23.	Bugungi folklor ijrochiligiga xos bo'lgan materiallarni to'plash.	Asar matni tahlili	2
Jami:			90
Umumiy			180

6. ASOSIY VA QO'SHIIMCHA O'QUV ADABIYOTLAR HAMDA AXBOROT MANBALARI

Asosiy adabiyyotlar

- Миртаев Т., Жураев М., Турлимов Ш., Эшонкулов Ж., Тилолов А. Узбек фольклори. Дарслик. – Тошкент: Тафаккур бустони, 2020. –240 б
- Жураев М., Эшонкулов Ж. Фольклориуносиликка кириш. Дарслик – укув қулланма. Тошкент: Тўрон – икбол, 2018. – 176 б
- Эшонкул Ж. Миф ва бадний тафаккур. –Тошкент: Фан, 2019. –310 б.
- Узбек фольклориуносилиги масалалари VI китоб. Тошкент: Фан ва таълим, 2017. -160 б.
- Турдимов Ш. Этнос ва энос. – Тошкент: Узбекистон, 2012. –120 б.

Qo'shimcha adabiyyotlar

- Мирзиёев Ш. Буюк келажагимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга курамиз – Тошкент: Узбекистон, 2017.

7. Мирзиёев Ш. "Халқаро баҳшничилик санъати фестивалини уқазиши түғрисида" карор // Халқ сүзи. – Тошкент, 2018 йил 2 ноябрь.
8. Веселовский А. Историческая поэтика. – Л.: Высшая школа, 1989
9. Гринцер Н.А. Древнесинайский эпос. – М.: Наука, 1974.
10. Жирмунский В.М. Тюркский героический эпос. – Л., 1974.
11. Жирмунский В.М., Зарифов Х.Т. Узбекский народный героический эпос. – М., 1947.
12. "Алиномиш" узбек халқ қаҳрамонлик эпоси. – Тошкент: Фан, 1999.
13. Зарифов Х. Улкан халқ санъаткорлари // Эргаш шоир ва унинг достончиликда тутган ўрина. – Тошкент: Фан, 1971.
14. Зарифов Х. Фозил шоир машхур достончи // Фозил шоир. Узбек халқ ижоди бўйича тадқикотлар. З-китоб. – Тошкент, 1074. – Б.4-15.
15. Зарифов Х. Узбек халқ достонларининг тарихий асослари бўйича текширишлар // Пўлкан шоир. Узбек халқ ижоди бўйича тадқикотлар. 4-китоб. – Тошкент: Фан, 1976. – Б.76.
16. Имомов К. Узбек халқ насли поэтистика – Тошкент: Фан, 2008
17. Кызырбаева Р.З. Сказительское мастерство манасчи. – Фрунзе: Илим, 1984.
18. Йорд А. Сказитель. – М.: Восточная литература, 1994.
19. Мирзаев Т. "Алиномиш" достонининг узбек вариантлари. – Тошкент: "Фан", 1968.
20. Мирзаев Т. Халқ баҳшнларининг эпик репертуари. – Тошкент: "Фан", 1979.
21. Мирзаев Г. Эпос и сказатель. – Тошкент: "Фан", 2008.
22. Мусакулов А. Узбек халқ лирикаси. – Тошкент: Фан, 260 б.
23. Рӯзимбое С. Хоразм достончилигига энгик анъана. – Урганич, 2008
24. Эшонкулов Ж. Эпик тафаккур тадрижи. – Тошкент: Фан, 2008.
25. Алломиши (достон). Фозил шоир варианти. Ёзib олувиши М.Зарифий. Нашрга тайёрловчилар Ҳ.Зарифов, Т.Мирзаев. – Тошкент: Шарқ, 1999.
26. Алиномиши. Достон. Айтувчи Умир шоир Сафаров. Ёзib олувиши О.Собиров, К.Мухаммадов. Нашрга тайёрловчилар Т.Мирзаев, Ж.Эшонкулов, Р.Чориев. – Тошкент: Академиашр, 2019. – Б.234.
27. Алиномиши. Узбек халқ достони. Айтувчи Абдуназар Плёнов Нашрга тайёрловчилар Ж.Эшонкулов, Р.Чориев – Тошкент: Академиашр, 2018. – 480 б.
28. Олтии кабок. Достон. Абдуназар Пойнов варианти. Ёзib олиб, нашрга тайёрловчи, сузбони ва итоҳлар муаллифи Ж.Эшонкулов. – Тошкент: Академиашр, 2019. – 464 б.
29. Манга савдоғар. Достон. Айтувчилар: Чорса баҳши Раҳмагуллаев, Узбекистон халқ баҳшиялари – Шоберди Болтаев, Абулназар Пойновлар. Ёзib олиб, нашрга тайёрловчи, сузбони ва изоҳлар муаллифи Ж.Эшонкулов. – Тошкент: Академиашр, 2019. – 400 б.
30. Рустамхон. Муродхон. Достон. Узбек халқ ижоди ёдгорлиги. Кун жилдлик. 11 -жилд. Нашрга тайёрловчи, сұзбони, изоҳ ва лугатлар муаллифи Жаббоор Эшонкулов. – Тошкент: Гафур Гулом, 2019. – 400 б.
31. Жорхун мастили. Достон. Айтувчи Қодир баҳши Рахимов // Нураги. Достонлар. Узбек халқ ижоди Кун томлиқ. – Тошкент: Алабиёт ва санъат, 1989.
32. Кунгутумиши. Достон. Айтувчи Эргаш Жуманбулубулы үели. Нашрга тайёрловчи Ҳоди Зариф. – Тошкент: Шарқ, 2011.

Internet saytlari

33. [<lectures.ndpi.uz>](http://lectures.ndpi.uz)
34. www.folklore.ru
35. <https://m.vk.com/club1962650>
36. folklore.tomsk.ru
37. [<www.ruthenia.ru>](http://www.ruthenia.ru)

7. O'QUV DASTURI HAQIDA MA'LUMOT

O'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2022 yil "08" dagi "___" sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

"Folklorshunoslik va dialektologiya" kafedrasi mudiri, f.f.d., professor

S.Ashirboyev (imzo)

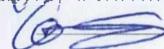
Tuzuvchi:

"Folklorshunoslik va dialektologiya" kafedrasi professori, filologiya fanlari doktori

J.Eshonqulov (imzo)

Taqribchilar:

O'zbek tili, adabiyot va folklori instituti Folklor bo'limi boshlig'i, filologiya fanlari doktori

Sh.Turdimov (imzo)

Ona tili va adabiyot ta'limi fakulteti dekani, filologiya fanlari doktori, professor v.b.

M.Abdullayeva (imzo)